

Espoonlahden koulun Koulurauha-materiaali 2008–2009

Espoonlahden koulu on 450 oppilaan yläkoulu. Samoissa tiloissa toimii myös Espoonlahden lukio, joten oppilaita koululla on päivittäin n. 1000. Henkilökuntaa koko koulussa on suunnilleen 80. Tänä vuonna vietämme koulumme 85-vuotisjuhlia. Koulumme erityispiirteitä ovat ruotsinkielinen kielikylypyopetus sekä matemaattis-luonnontieteellinen (LUMA) painotus. LUMA-luokalle oppilaat valitaan pääsykokeen avulla vuosittain. Koulumme on myös mukana **European Safer Schools Partnerships -hankkeessa**. Sen tavoitteena on vähentää koulukiusaamista ja väkivaltaa kouluissa. Meidän koulumme osallistuu hankkeessa projektiin jonka tavoitteena on kehittää ja tehostaa tukioppilastoimintaa, ja sitä kautta estää kiusaamista ja väkivaltaa koulussa. Tarkoituksena on suunnitella tukioppilastoimintaa yhdessä eri maista olevien kumppanikoulujemme kanssa ja jakaa hyviksi havaittuja käytänteitä osallistuvista maista. Projektin myötä pääsemme myös vierailemaan erimaalaisissa kouluissa ja vertailemaan erilaisten koulujen toimintaa.

Tukioppilastoimintaa koulullamme on ollut jo monien vuosien ajan. Tukioppilaat on yleensä valittu 8.-luokan keväällä. 9.-luokan tukioppilaat kiertävät kaikissa 8.-luokissa ja kertovat tukioppilastoiminnasta ja siitä mitä tukioppilaalta vaaditaan. Kaikki halukkaat voivat ilmoittautua ehdokkaiksi. Lopullisen valinnan uusista tukioppilaista ratkaisevat opettajien äänet. Tukioppilaita valitaan 2-3 oppilasta jokaista tulevaa 7.-luokkaa varten, yhteensä siis n. 16-18. Tänä vuonna tukioppilaiden valintaa aikaistettiin tammikuuhun, jotta heillä on enemmän aikaa tutustua toisiinsa ja suunnitella tulevaa tukioppilastoimintaansa. Kevään aikana he voivat myös työskennellä yhdessä "vanhojen" tukioppilaiden kanssa.

Tukioppilailla on pareittain tai kolmistaan kummiluokka 7.-luokalla. Toiminta on painottunut syyslukukauden alkuun ja erilaiseen tekemiseen kummiluokkien kanssa. Tukioppilaat auttavat ja opastavat kummiluokkalaisiaan tarvittaessa, osallistuvat ryhmäytyspäivään oman kummiluokkansa mukana ja järjestävät kaikille 7.-luokkalaisille diskon. Lisäksi he suunnittelevat omalle kummiluokalleen muuta toimintaa omien ideoidensa pohjalta. Heidän roolinsa mahdollisen kiusaamisen huomaajina on tärkeä. Lukuvuoden mittaan tukioppilaat osallistuvat lisäksi eri tavoin koulun toimintaan yhdessä koulun oppilaskunnan hallituksen kanssa, esimerkiksi jakamalla ystävänpäiväpostia tai pitämällä kahvilaa koulun tapahtumapäivänä.

Koulun toimintamalli kiusaamiseen puuttumisessa Kun kiusaamistapaus tulee tiedoksi luokanvalvojalle esimerkiksi tukioppilaiden kautta, luokanvalvoja (sekä kiusaajan että kiusatun jos he ovat eri luokilta) keskustelelee oppilaan/oppilaiden kanssa. Tapauksesta riippuen hän on myös yhteydessä oppilaiden huoltajiin. Ellei asia selviä ja korjaannu näillä toimenpiteillä, rehtori selvittää asiaa eri osapuolien kanssa. Hän sopii tilanteen seurannasta ja jatkotoimenpiteistä oppilaiden kanssa. Tarvittaessa järjestetään yhteinen kokoontuminen, jossa ovat läsnä oppilas, huoltajat, rehtori ja luokanvalvoja sekä joku koulun oppilashuollon jäsenistä.

Koulurauha 08-09

Koulurauhan teemana lukuvuonna 08-09 on kielellinen kiusaaminen. Aloitimme koulurauhan suunnittelemisen pohtimalla tukioppilaiden kanssa ryhmissä sitä mitä ja millaista sanallinen kiusaaminen on. Oppilaat huomasivat että sitä on monenlaista - se voi olla sanallista ärsyttämistä, nimittelyä, haukkumista, pilkkaamista, muille nauramista, asiattonta arvostelua, juoruilua, puhumattomuutta (tervehtimättä jättämistä), toisen pois sulkemista, pilapuhelua.

Lisäksi pohdimme voiko asioiden toteaminen tai totuuksien kertominen olla kiusaamista. Osa oppilaista oli vahvasti sitä mieltä ettei sellainen ole kiusaamista. Päädyimme kuitenkin siihen, että

tämäkin on kiusaamista silloin kun kerrottavat asiat ovat loukkaavia ja jos jo etukäteen tietää loukkaavansa toista.

Koulussa opettajien voi olla vaikeaa havaita kiusaamista. Kiusaamisen huomaavat oppilaat eivät ehkä halua kertoa kiusaamisesta, koska pelkäävät voivansa joutua itse kiusatuksi.

Tukioppilaiden mielestä koulussa hyviä kiusaamiseen puuttumisen malleja ovat luokanvalvojan johdolla käytävät keskustelut asiasta omassa luokassa. 8.-luokkien luokanvalvojan varteissa voi rauhassa puhua asioista kahdestaan luokanvalvojan kanssa. Lisäksi koulussa voi käydä keskustelemassa asioista kuraattorin kanssa.

Seuraavaksi pohdimme tukioppilaiden roolia kiusaamisen ehkäisemisessä. Tukioppilailla on tärkeä rooli koulussa, sillä 7.-luokkalaiset voivat turvallisesti kertoa mahdollisesta kiusaamisesta tukioppilaille, ilman pelkoa kiusatuksi tulemisesta. Tukioppilaat vievät asian eteenpäin opettajille. Tukioppilaiden tärkeitä tehtäviä ovat siis kiusaamisen huomaaminen ja yleisesti ottaen huomion kiinnittäminen asiaan. Tukioppilaat ovat myös luomassa parempaa yhteishenkeä kouluun, mikä myös ehkäisee kiusaamista.

Vuosisuunnitelma 2008-2009

Lukuvuosisuunnitelmassamme osa asioista on vakiintuneita ja hyväksi havaittuja käytänteitä koulullamme, osa nykyisten tukioppilaiden ideoimia uusia asioita.

Syyslukukausi

Elokuu

ensimmäinen koulupäivä:

- esittäytyminen omalle kummiluokalle
- tutustuttaminen uuteen kouluun (opaskierros koulussa)
- "silminä" toimiminen ensimmäisenä koulupäivänä ja koko lukuvuoden ajan
- tukari –paidat ylle
- tukioppilaiden kuvat, nimet ja kummiluokat julisteena koulun seinälle näkyviin

ryhmäytyspäivä:

- järjestäjinä SRK+alueen nuorisotoimi, koulu tarjoaa tilat ja tukioppilaat toimivat avustajina ja osallistuvat päivään oman kummiluokkansa mukana

koulurauhatapahtuma 20.8.:

- tukioppilaat kummiluokkiensa mukana

Syys-lokakuu

7.-luokkien disko:

- tukioppilaat järjestävät diskon koululla, tuovat itse musiikin, järjestävät ohjelmaa ja pitävät kioskia illan aikana
- lisäksi mahdollisesti koulun oma bändi soittamaan

välituntiviikko viikolla 45:

tukioppilaat valmistelevat erilaista ohjelmaa ja jakavat palkinnot

- mahdollisuus osallistua koulua koskevaan tietokilpailuun jossa kysymyksiä tyyliin ”Minkä värinen auto käsityön opettajalla on?”
→ kilpailu kestää viikon, palkinnot jaetaan perjantaina
- viikon ajan välituntisin piirustuspiste jossa kilpailu tietyn teeman mukaan
→ parhaat palkitaan perjantaina
- viikon ajan tanssimatto (ja/tai singstar sekä guitar hero) käytössä välituntisin
- yhtenä päivänä mahdollisuus pelata välituntisin joukkueittain lakanalentistä
- yhtenä päivänä koko koulun letkajenkka koulun pihalla, kaikki innokkaat pääsevät osallistumaan

Marras-joulukuu

- tukioppilaat järjestävät omalle kummiluokalleen yhteisen leffakäynnin/keilauksen/käynnin megazonessa tms.
- peli- ja leikkitunti omalle kummiluokalle
- pikkujoulut omalle kummiluokalle
- koko koulun jouluposti - tukioppilaat jakavat postin ennen joululomaa

Kevätlukukausi

Tammikuu

- uusien tukioppilaiden valinta
→ "vanhat" tukioppilaat kiertävät luokissa kertomassa asiasta ja keräävät listan ehdokkaista

Helmikuu

ystävänäpäivä 14.2

- tukioppilaat pitävät teemaan sopivan aamunavauksen
- kaikilla oppilailla on mahdollisuus lähettää ystävänpäiväviestejä muutaman päivän ajan
→ tukioppilaat jakavat postin ystävänpäivänä
- lisäksi halikisa tai löydä parisi -kilpailu

Maaliskuu

- rasismien vastainen päivä - tukioppilaiden aamunavaus

Toukokuu

- Koulunpäivä –koko koulun oma perinteinen vuosittainen tapahtumapäivä, jolloin tavallisten oppituntien sijaan erilaista toimintaa koulupäivän ajan (mm. tukioppilaiden pitämä kahvila sekä mahdollisesti koulun omat Oscarit -kilpailun esitykset ja palkintojen jako)
- vierailuja lähikoulujen 6.-luokkiin
- vanhempainilta tuleville 7.-luokille (tukioppilaat oppaiksi esittelemään koulua)
- kummiluokan mukana 7.-luokkien vuotuiselle Linnanmäki -retkelle